

Stark

N:o 2
1962

Päätoimittaja Seppo Sadeoja Virvuntie 16 Tku 3
Toimitussihteeri Terttu Airaksinen Yo-talo C 322, puh. 26 911
Talous Ilkka Tiainen Kivikartiontie 5 D puh. 30 007
Eero Tuovinen
Levikki Maila Turunen Vartiovuorenkatu 3 b puh. 30 735

Ansaituneet

Kunniamerkki

prof. Kaarlo Hartiala
FL Mauno Mielonen

Kunnianauha

kansleri Toivo Olin
prof. Yrjö Väisälä

Ansiomerkki

Liisa Auvinen
Viljo Laitinen
Esko Laulajainen
Heljä Penttinen
Seppo Penttinen
Martti Summala
Pirkko-Liisa Helle
Seppo Knuutinen

Ansionauha

Aila Lehtonen
Antti Nyman
Tapani Ojasalo
Pertti Puhakka
Yrjö Waltari

In memoriam

Poikkesin kerran kapellimestarin huoneeseen, oven päällä luki Olof Edgren. Kädenpuristus oli lujan ystävällinen, mestarin askeleissa leikkivä vanhuus, seinät partituurien peittäminä.

Iltapäivän vaikutelma oli jännittävä: vanha maestro ja kyselevä maallikko. Aurinko leikitteli edellisessä torstaikonsertissa saatujen tulppaanien terälehdillä.

Hän on johtanut paljon. Hänen kansityksensä kapellimestarin tehtävästä oli muotoutunut vuosien varrella. Kapellimestari on säveltäjän ja yleisön välissä, hänen on käännettävä yleisön tajuttavin keinoin sille, mitä säveltäjä on kirjoittanut partituuriinsa, ennen kaikkea hänen on tulkitettava tämä sanoma »nuottien välistä lukemalla».

Rohkenin kysyä jopa ikääkin tuolta leikkisältä mieheltä. Hetihän se syntymävuosi tuli, hetken viivähdys ja sitten pyyntö, että mainitsisin hänen olevan »63 vârar» enkä 63 vuotta vanhan, ymmärrättehän eron. Ymmärsin.

Hän raotti minulle salaisuuksia. Nuoret olivat lähellä hänen sydäntään, koko maailma, ennen kaikkea musiikki. Ei ole mitään, mikä olisi sen veroista. Se jalostaa ja rikastuttaa. Jos sille omistautuu nuorena, on siitä iloa myös vanhana.

Erikoisesti Brahms oli häntä lähellä. Brahmsin teokset ovat raskaita tajuta ihmiset välttävät ajattelua, kun he haluavat rentoutua, hymähti kapelli-

mestari. Mutta mitä vanhemmaksi tulee, sen enemmän valtaa tuon säveltäjän näkemys alaa.

Kysyin, mitä mieltä kapellimestari oli kehityksestä, joka on alkanut jo kuosisatamme alussa, yhä enemmän ja enemmän modernisoituvasta musiikista. Vaikeaa oli vastata. Kyllä hän on aikaa seurannut. Johtanut useasti Honeggeria, Stravinskia. Mutta vielä tulee pehmeämpi ja romanttisempi ajanjakso, sanoi hän varmalla äänellä; sitä kaivataan jo nyt. — Entä jazz? Se on musiikkia. Siinä on suurtakin musiikkia. Eikö tämä musiikki-sana peitäkin paljon!

Kapellimestari nauroi nuorekkaasti, kiihtyi sitten taas jalosta aatteesta puntaroiden, tulikohan sittenkin oltua liian radikaali tuon tyttösen silmissä...

Pidin hänestä. Häntä on joskus arvosteltu turhankin kiivaasti nuorten parissa. Olen heitä vastaan, miksi vanhuutta arvostella? Hän oli laajojen mittasuhteiden mies, edelleenkin pidän kapellimestaria ensimmäisenä ihmeellisyytenä säveltäjän jälkeen.

Ennen lähtöäni kysyin vielä innokkaasti, oliko hän itse säveltänyt jotain. Vaatimaton ja väheksyvä olandinkohautus, joskus, jotain pientä...

Kaksi päivää myöhemmin Ole Edgren oli kuollut. Kuulin ensimmäistä kertaa hänen sävellyksensä hänelle pidetyssä muistokonsertissa, vavahduttavan elegian jousille.

Terttu Airaksinen.

Korkeakoulu Itä-Suomeen

Kysymys Itä-Suomen yliopistosta on varsin monisäikeinen, sillä ratkaisevaa osaa ei suinkaan näyttele pelkkä periaatekysymys, onko korkeakoulu perustettava vai ei, vaan sen sijaan on tiedettävä minkälaisesta korkeakoulusta lähinnä on kysymys. Nykyisin suunnittelussa muodossa on ilmeisesti lähdetty jokseenkin yksimielisesti siltä pohjalta, ettei missään tapauksessa haluta perustaa yliopistoa, vaan suppeaohjelmainen korkeakoulu. Lähinnä on ajateltu joko lääketieteellistä, teknillistä tai humanistista tiedekuntaa tai näiden tiedekuntien yhdistelmää. Lisäopiskelumahdollisuuksien avaaminen oppikoulunsa päättäneille jatko-opinnoista kiinnostuneille ylioppilaille on luonnollisesti erittäin hyvä tavoite. Jos tutkimukset osoittavat, ettei nykyisin toimivien korkeakoulujen ja yliopistojen kapasiteetti salli oppilasmäärän lisäämistä siinä määrin, että edes kohtuulliset opiskelumahdollisuudet voitaisiin taata tuleville ylioppilaspolville, on luonnollista, että on tutkittava mahdollisuuksia uuden korkeakoulun perustamiseen. Itä-Suomi muodostaa suuren alueen, jolla ei ole korkeakoulua ennestään. Luullakseni Kuopion ja Lappeenrannan kesäyliopistojen toiminta on osoittanut riittävän selvästi korkeakoulun tarpeen ja menestymisen mahdollisuudet Itä-Suomen alueella. Näin ollen olen periaatteessa taipuvainen päättämään myönteiseen vastaukseen edellä esitettyyn kysymykseen.

Kuitenkaan en halua vaieten sivuuttaa erästä tärkeätä näkökohtaa uutta korkeakoulua suunniteltaessa, olipa kysymyksessä mikä osa tahansa maastamme. Tämä koskee opettajavoimien saantia. Vaikk on puhuttu siitä, että Itä-Suomen korkeakoulusta tulisi jossakin määrin alemmanasteinen korkeakoulu, niin missään tapauksessa ei ole syytä tinkiä pätevien

opettajavoimien hankkimisesta. Ulkomailta on löydettävissä riittävästi esimerkkejä siitä, että uudet korkeakoulut, etenkin jos niitä perustetaan kauas maaseudulle, eivät aina saa parhaita mahdollista opettaja-ainesta. Tästä on helposti seurauksena korkeakoulun nauttiman arvonnannon laskeminen. Tällaiseen meillä ei ole varaa jo opiskelijoiden itsensä takia. Sen vuoksi olisi etukäteen suoritettava perusteellinen tutkimus siitä, millä alalla on mahdollisuudet saada todella kelvollinen ja myös tieteelliseen tutkimukseen innostava opettajakunta. Samoin on syytä kiinnittää huomiota mahdollisiin laboratoriahankintoihin ja riittävän hyvän kirjaston luomismahdollisuuksiin. Mikäli näihin seikkoihin kohdistunut selvitysten hankkiminen antaa suotuisia toiveita uskon mahdollisesti perustettavalla korkeakoululla olevan hyvät menestymisen mahdollisuudet.

Kuinka uusi korkeakoulu vaikuttaisi Savo-Karjalaiseen osakuntaan?

On selvää, että uuden korkeakoulun sijoittaminen juuri sille alueelle, josta suurin osa Savo-Karjalaisen osakunnan jäsenistä on kotoisin, merkitsisi ilmeistä jäsenmäärän vähentymistä tulevaisuudessa. Kuitenkin on muistettava, että opiskelijat eivät tule Turkuun osakuntaa varten, vaan osakunta on olemassa opiskelijoita varten. Näin ollen ei ole syytä murehtia jäsenmäärän vähentymistä, jos samalla tiedämme, että savo-karjalaiset ylioppilaat ovat saaneet maantieteelliseltä sijainnilta lähempänä olevan korkeakoulun, jossa he voivat pienemmin kustannuksin ja kotiseutujaan lähempänä harjoittaa opintoja. Lisäksi on todettava, että osakuntamme jäsenmäärä on nykyisin josiksi suuri, lähes seitsemäsataa, etten usko minkäänlaisen katastrofin silti kohtaavan osakunnan toimintaa, vaikka uusi

A long trip

Here I am, back at home. Only little more than 3 months ago I left Finland, and memories of the trip are still fresh in my mind... The ship left a day later than it was supposed to, but that is the privilege of a ship whose first concern its cargo and the travelers come second. I did not mind the delay — one more day in Finland, and Kotka is a very nice town to visit.

Now the sailing time was set for Saturday at noon. All passengers had to be on board at ten in the morning. When I got to the harbor, there stood a white and blue ship. A great number of men were working on or about it. Big cranes were emptying railroad cars into the deep holds of the ship. When the last lines were cast off it was close to two o'clock in the afternoon.

A few minutes before sailing it started to snow, and as we pulled out everything was grey looking and the wind had a cold edge to it. But, before passing out from the harbor, the sun put in its appearance and for a few minutes everything was clear and happy looking — a wonderful last memory, not grey and sad but sunny and happy. Now it was time to go in and meet the other passengers. They were sitting in the lounge, two ladies, two gentlemen and a girl of about 19—20. This divided into two couples, one with their daughter, all

kerkeakoulu huomattavastikin vähentäisi uusien ylioppilaiden Turkuun saapumista. Ei ole tässä yhteydessä myöskään syytä unohtaa sitä, että suunnitellussa muodossaan uusi korkeakoulu ei tulisi tarjoamaan yhtä laajoja opiskelumahdollisuuksia kuin Turun yliopisto, joten osakuntamme toiminta tulisi varmasti jatkumaan. Sitä paitsi olen varma, että maantieteellisestä etäisyydestä huolimatta tulisimme tekemään voitavamme vilkkaan vuorovaikutuksen aikaan saamiseksi uuden korkeakoulun savo-karjalaisen opiskelijapiirin ja oman osakuntamme välillä.

Finns, going to the States for business and pleasure. We looked at each other, introduced ourselves, and slowly started to make small talk. At first the conversation went haltingly, but as the engines of the ship picked up speed so did our conversation, soon all strangeness had disappeared and talk was flowing very smoothly.

There we sat and talked until two young ladies in smart blue uniforms appeared, they were the stewardesses, and started to arrange things for afternoon coffee. With the smell of the coffee appeared also the chief engineer, he was supposed to dine with us, along with the captain (we had not seen him yet). From there on coffee and conversation flowed in good quantities.

But now had come the time to go and unpack my things and get acquainted with my home for the next two weeks or so. The stateroom was nice and big. I shared it with the other young girl. It was very comfortable, all the conveniences of home, carpets on the floor, a big dresser, spacious wardrobe, and mirrors galore — the decorator must have known what women like!

Soon there was the sound of a glockenspiel. Somebody practicing his music? No, only the bells announcing dinner.

So down we marched. The places were marked — captain at the head of the table and the rest of us on both sides of him. Still no captain, do we have one? Of course we do, but he is still busy on the bridge, and on days that we enter or leave a place we will see very little of him.

Dinner was more like a king's feast than food for cargo ship travelers. It was good on the first day and so it stayed for the rest of the trip. If I had not gained weight before here was the place to do it. After dinner back to the lounge, where coffee had been prepared again. Now came the question of what to do with our time in the evenings? A very easy answer — card playing. So started a regular feature of the trip, anytime anyone had a free moment, and there were many of those, we would sit down

A LONG . . .

and play cards. In the evening there appeared a big bowl of fruit, so we wouldn't get hungry while playing cards. So started the regular schedule of the trip. Breakfast, then if the weather was good some ping-pong for exercise, then to read or play cards; lunch, then to sleep, read, or play cards; afternoon coffee, a walk around ship? No, too cold! A card game is starting. Dinner, coffee, would anyone like to play cards? No! But you don't have anything else to do. I'm going to sauna!!!

Day came after day, and then Copenhagen. A whole day to spend in beautiful, Copenhagen. We docked at the free harbor and the six of us ventured into town. It was quite a walk, we could not take a taxi or a streetcar for no one had any Danish money! So we walked, and after getting lost a time or two we managed to find the center of the town, change some money and do home shopping. After some sightseeing we started to walk back, but of course nobody remembered the way. After asking directions from a number of persons we got on the right streets and came to the harbor. Not the free harbor, but the regular harbor! So on we walked. By accident we also passed the most famous landmark of this royal town, the «mermaid» and like tourists always, took our pictures with her. And soon after that we saw our ship and arrived back just in time for a late afternoon meal!

That night we sailed during the day the ship had been loaded and now was ready to go.

All the next day was spent in the Kiel Canal. The countryside there is probably very beautiful, but that day it was rainy and so everything was foggy and desolate looking. At places the canal is so narrow that ships going in one direction have to stop to let ships going in the opposite direction pass, and when you pass you are so close that you can clearly see everything that is happening on the other ship. I think almost all the flags there are passed us.

At nightfall we arrived at the western end of the canal, there was another delay, as one of the two lock was broken and so it took some time to pass all the ships through, and for us to get on our way.

Around eleven that night we entered Hamburg harbor. It was a very beautiful sight, so many ships and most of the lighted up. Now we had two days to spend here, time to get to know «St. Pauli» and the «Alster» and all the other famous places of this town.

U o s

Savo-Karjalaisen Osakunnan vuosijuhlaa vietettiin jälleen perinteelliseksi muodostuneen tavan mukaisesti Shemeikan päivänä 11. 4. Arvokashenkinen ohjelma sai juhlijat, joiden joukossa nähtiin mm. yliopiston rehtori Tauno Nurmela ja inspektorimme prof. Paavo Voipio, varauksettoman kiitoksen ja tunnustuksen, josta suuri osa lankesi luonnollisesti juhlan puuhakkaan järjestäjän Luk Martti Kokolan ansioksi.

Cives Kuosa, Rauha ja Autio soittivat alkusoittona Stamitzin Rondon, minkä jälkeen kuraattori Bengt Broms toivotti läs-

First day was spent in town sightseeing and shopping and that night celebrating — harbors are interesting places, especially if you are aboard ship!

Next day to town again, my cabin-companion had something wrong with one of her teeth and so we went to a dentist and then did a little sightseeing on our own! We sailed again that night and now next stop would be New York.

Our route took us up to the northern tip of Scotland and then down across northern Atlantic to the coast of Newfoundland and the U.S.

The weaterman must have been against us, for it seemed that we left one storm just to enter into another! One time we were even going in the wrong direction, the wind was so strong that we could not keep to our course. When the wind had died down somewhat the ship was turned around and we headed in the right direction again. So the time went, as already mentioned before, by eating, sleeping, reading, and of course playing cards and sometimes celebrating in the evenings a namesday or the captains dinner or other such occasion.

One of the things to get used to was the rolling of the ship. At first it was impossible to walk, and to sleep at night was not easy, for you rolled from one

si juhlinta

näolijat tervetulleiksi juhlintaan. Civis Jaakko Laitisen luentaesitystä seurasi c. Jorma Klossnerin puhe yliopistolle.

VUOSIJUHLAESITELMÄN

piti professori K. J. Neuvonen, joka käsitteli helposti tajuttavasti Kultaa. Turun Ylioppilas Laulajat esittivät Pentti Kärkkäisen johdolla kuorolaulua, minkä jälkeen civis Ossi Lindqvist veti juhlijoiden suut hymynmuikeiksi pitämällä nokkelan ja pirteän puheen naiselle. Civis Ulla Saastamoinen kohdisti

side of the bed to the other each time the ship rolled. All our things had to be put away for otherwise everything would have been on the floor. It was not unusual to have half of the lounge chairs slide to one side and then back again, that made it very bad to play cards if every few minutes someone went away in his chair!

The crew was very nice — at least the one we got to know, like the captain and the other officers. If things got too boring we were always welcome up on the bridge. Only when the pilot was on board or we were in fog weren't we supposed to be up there. Now I am an expert on sea-charts and shipping regulations.

On the eighteenth day we sailed into New York. Eighteen days on sea, because of the storms it took us such a long time to cross the Atlantic. The lights of New York, an unforgettable experience, but for me it meant farewell with this last piece of Finland and all the nice people I had gotten to know on this journey.

But here waited parents, home, and school. School, there would be another piece to tell, and who knows, one day you might find an article in the *Kätk* on my school-life here. Until then, so long and all the best to you.

Kristi.

sitten sanansa inspektorille, professori Paavo Voipiolle, saaden lämpimät kiitokset osakseen.

Mendelsohnin Maiglökchen un die Blumeleita, jonka esittivät civis Kuosa, Rauha ja Autio, seurasi Heikki Puhakan puhe kotiseudulle. Lupsakkaasti sujui seuraava ohjelmanumero. Neiti Aune Telkki esitti näet hyvin eläytyen ja aidoon karjalaisittain murretarinoita.

Juhlan päätteeksi jaettiin kunnia- ja ansiomerkit, joiden saajien nimet toisaalla lehdessämme. Hyväksi lopuksi laulettiin komialla äänellä maakuntalaulut.

Jorma Klossner

Yliopistolle

Nykyinen yhteiskunta vaatii toisaalta laajakatseisia hengen jättiläisiä, toisaalta äärimmäisyyteen vietyä erikoistumista. Tämä kahtiajako tuo mukanaan kasvatustajille suuria vaikeuksia tien valinnassa. Tuntuu ilmeiseltä, että korkein opetusomme on valinnut jälkimmäisen tien — tavan, joka pyrkii luomaan syvälle asioiden ytimeen tunkeutuvia tiedemiehiä. Tiedemieskokelaan on opittava tuntemaan oman alansa aikaisemmat saavutukset ja pitemmälle päästyään kyettävä seuraamaan aikansa virtauksia. Tavattomalla nopeudella lisääntyvä tiedon määrä tuo kuitenkin mukanaan rajoituksia. Me emme pysty omaksumaank kaikkea uutta, ainakaan entisessä laajuudessa, ja niinpä meidän on erikoistuttava yhä suppeammalle alalle kyetäksemme joskus siirtämään kapealla sektorillamme rajalinjaa hivenen pitemmälle kohti ongelmien lopullista ratkaisua. Sektori kapenee kapeanemistaan, kunnes lopulta tuijotamme kukin omaan suuntaamme ymmärtämättä

ja antamatta lainkaan arvoa muiden alojen saavutuksille. Ihmisestä on tullut kone — veturi —, joka kerran radalleen asetettuna ei enää pääse sieltä pois, vaan kulkee kulkemistaan ratansa päätepistettä kohti. Viimeiset sivuradat ovat lähteneet jo opiskelun alkuvaiheessa, ja sen jälkeen on jäljellä vain yksi ainoa. Mitä tapahtuu, jos tämä rata katkeaa?

Opettajalla on äärettömän suuri vastuu ohjatessaan nuorta ihmistä omalle tielleen, erikoistuneelle, mutta ei kuitenkaan

liian suppealle. Tässä on mielestäni kasvatuksen ydin ja samalla sen suurin vaikeus. Opettaja ei saa opetustyössään rajoittua edustamallaan alalla saavutettujen tulosten asiallisenkuivaan esittelyyn, vaan hänen on saatava oppilaansa innostumaan, saatava heidät ajattelemaan. Opettajasta, joka tähän pystyy pidetään, häntä kuunnellaan mielellään, häntä arvostetaan ja hänen opetuksensa ydinkohdat jäävät kuin itsestään mieleen.

Itsenäistä ajatuskykyä tarvitaan kai-

Heikki Puhakka

Kotiseudulle

Sinuun olemme juurtuneet, sinun mullassasi olemme kasvaneet ja varttuneet, sinulta olemme saaneet voimaa työntääksemme lehvämmä kohti korkeuksia. Kuinka osaamme kiittää sinua kaikesta, kotiseutu. Rakkaat olette te meille, Karjalan vaaraiset rinteet ja tuuheat lehdot, Savon välkehtivät järvet ja lukemattomat saaret, taikka Kymen pauhaavat kosket. Ottakaa meidät syleilyymme tänä ohikiitävänä hetkenä ja antakaa meidän tuntea sitä lämpöä, jota kotiseutu yksin voi ympärilleen säteillä.

»Pimeä pilvi panee vaeltajan jouduttamaan askeleitaan ja muistamaan kotiaan, sen sijaan aurinkoinen päivä ja kaunis sää houkuttelevat häntä tuhlaamaan aikaansa ja unohtamaan matkansa määrän». Nämä Bunyan sanat haluavat tulla mieliimme ajatuksen kodista ja kotiseudusta. Yksityisen ihmisen ja samoin kuin kansanheimonkin elämä on vaihte-

lie ja täynnä erilaisia kohtaloita. Siinä vuorottelevat valot ja varjot, koettelemusten ja suurten toiveiden ajanjaksot. Ihmeellisintä on kuitenkin, että vaikeiden aikojen ja kärsimysten koettaessa kotiseutu ja koti tulevat meille rakkaiksi. Sinne me haluamme kätkeä surumme ja sieltä me haemme voimaa uusiin ja vaativimpiin ponnistuksiin.

Osakuntalaitoksen tärkeimpiä tehtäviä on ylläpitää ja kehittää suhteita kotiseutuun. Nykyaikainen yhteiskuntajärjestelmä luo mitä parhaimmat edellytykset sille, että opiskeleva nuoriso helposti vieroittuu ja kasvaa irti kotiseudustaan. Tuntuupa useasti siltä, että moni suorastaan nauttii omaksuessaan vieraan elämäntavan ja onnistuessaan katkaisemaan kaikki suhteensa kotiseutuun. Tässä osakunnalla on varmasti kiitollinen työkenttä ja uskonkin, että ainakin SKO:n piirissä on tehty runsaasti hedelmällistä

Ossi Lindqvist

Naiselle

Naisellisuuden ikuinen vertauskohde — kuu! Kuu, joka hiljaa ja kalpeana kulkee rataansa, kuu, joka kasvojaan vaihtaa, väliin katoaa, väliin täyteläisenä loistaa. Ikuinen arvoitus — nainen ja kuu!

Nykyaika dynaamisuudessaan tahtoo jo lopullisesti valloittaa kuunkin arvoitukset, paljastaa sen aarteet kaikelle kansalle! Kohta maapallo sylkäisee pinnaltaan raketteja, joissa harjoitetut miehis-

töt, vasaroinen, mittareinen, tutkineen, radioinen, teleskooppeinen ja teroitettu aivoin valmistautuvat paljastamaan olemuksesi. Laskeudutaan kuuhun, kilkutellaan ja kalkutellaan, otetaan näytteitä ja palataan maahan tutkimaan, mitä on löydetty. Siispä tutkitaan ja analysoidaan ja tehdään synteesikin: sitä samaa hiekkaa ja tuhkaa, mitä maakin päällään kantaa! Eikä kuu sillä välin ole tullut yh-

nessa luovassa henkisessä toiminnassa. Se on voima, joka myöhemmin uralla on avaimena tieteen ongelmiin, kysymyksiin Mitä? ja Miksi?. Ajattelukyvyyn mukana seuraa arvostelukyky, joka sekkin on tiedeellisessä työssä ehdoton vaatimus. Näiden kykyjen kehittäminen, jolle menneinä aikoina annettiin keskeinen sija opetuksessa, on vähitellen ja miltei huomaamatta jäänyt yhä enemmän syrjään opittavan asiantietomäärän lisääntyessä. Tämä ei saa kuitenkaan jatkua, sillä se johtaisi

auttamattomasti henkisen sivistyksen rappeutumiseen ja yleiseen veltostumiseen.

Me saimme lahjaksi vapaan yliopiston vapaalta kansalta. Tämän lahjan tarkoituksena oli varmasti turvata kansamme riippumattomuus tulevaisuudessakin, sillä onhan kansa, joka ei pysty arvostamaan aikaisempien polvien työtä, eikä luomaan mitään todella kestäväää, kelvoton nauttimaan vapaudesta ja riippumattomuudesta. Yrittäkäämme olla kansan lahjan arvoisia.

työtä kotiseutuatuksen levittämiseksi. Meidän on vain tunnettava oma itsemme ja näiden varaan rakennettava suunnitelmamme.

Voimme täydellä syyllä sanoa, että Savo ja Karjala ovat olemassaolonsa aikana joutuneet monesti kestävään raskaampaan taakkaan kuin mitä ne inhimillisesti ajatellen olisivat jaksaneet. Suotta ei runoilija ole lausunut:

»Täss' Savon joukko tappeli
ja joka kynsi kylmeni
edestä Suomenmaan».

Taikka

»silloin kurja Karjalamme
Suomen surut soittelle»

Ei Suomen itsenäisyyttä suinkaan ole saavuttaneet sotilaat ja tuhoa kylvävät aseet. Siihen on tarvittu voimakas koti-seutuhenkilö, usko ja voimakkaat siteet sii-

hen maaperään, josta olemme kasvaneet. Järkähtämätön sääntö lienee, että kehityksen tie käy hävityksen ja raunioiden kautta. Nuorempi opiskelijäpolvi tuskin muistaa enää sodan kauhuja. Oli niin turvallista nukkua äidin käsivarsilla, eikä pommien yhtämittäinen jyrinä voinut rikkoa tuota lumottua vyöhykettä. Me tiedämme kuitenkin, että niiden kärsivien ja sortuvien uhraukset eivät ole hukkaan menneet.

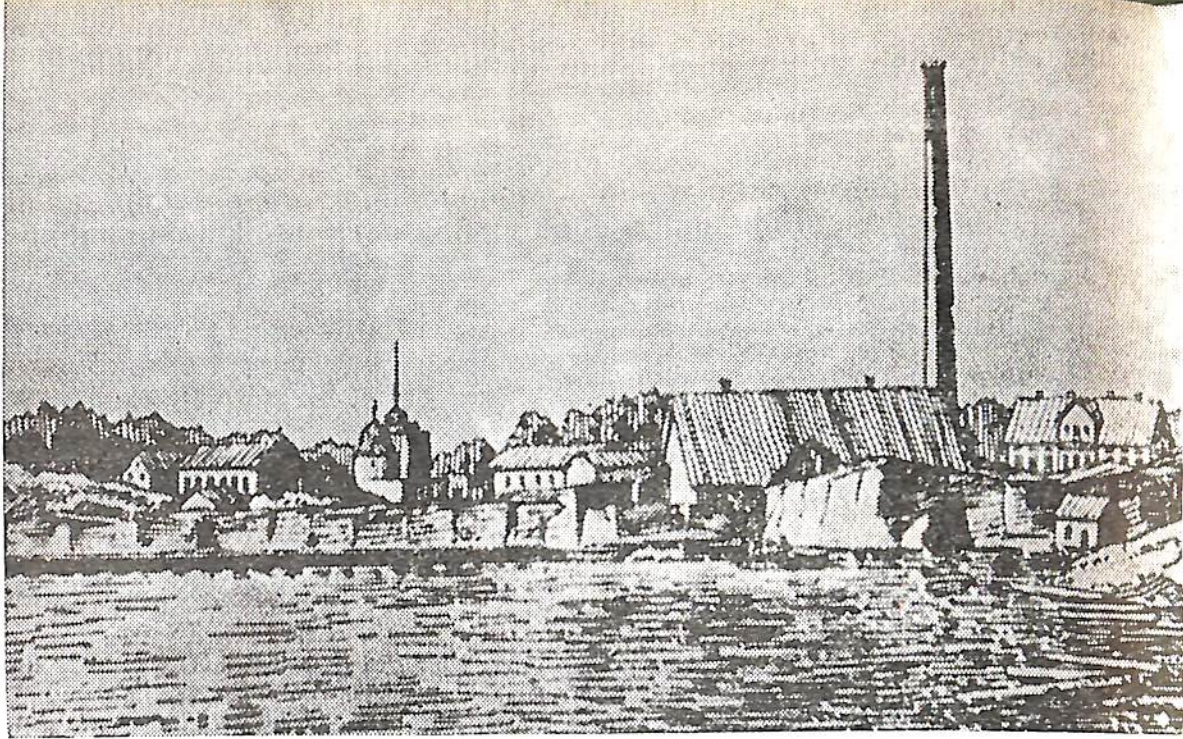
Me savolaiset ja karjalaiset olemme ylpeitä muistoistamme. Kotiseutumme entisyys on ehkä suurempi kuin muiden Suomen maakuntien. Se kertoo suurista tapauksista, suurmiehistä. Se kertoo kansasta, joka on paljon kärsinyt, mutta aina kestänyt ja voittanut. Suuret muistot kannustavat ja samalla velvoittavat meitä. Meidän tehtävämme on toimia niin, että tulevat sukupolvet kunnioittaen ja siunaten meitä muistavat.

tään lähemmäksi; vuorotellen vaihtaa kasvojaan ja hymyilee salaperäisesti sillä pois päin olevalla puolellaan. Arvoitus on vain syventynyt!

Mutta palatkaamme vihdoinkin tukevasti maan päälle kysymykseen sellaisen aarteiden kuin naisen perimmäisestä alkuperästä. Ainakin materiaalisesti katsoen kylkiluuteoria tuntuu riittämättömältä. Ovat nykyisin paleontologit kaivelleet

vanhoja maakerroksia etsiessään esi-isiemme kunnianarvoisia jäänteitä. Ja mitä ovat löytäneet? Parhaassa tapauksessa pelkän leukaluun kappaleen; kaikesta muusta on sitten tehty tuo keskuudessamme kulkeva ikuinen, kultainen nainen!

Hyvät herrat — nostakaamme leukaluullemme malja ja juokaamme se naisen kunniaksi!

Kotka 1800-luvun lopulla.

Kotka

Maasta se pienikin ponnistaa. Tämä sananparsi kuvaa sopivasti pientä Suomenlahden rannalla sijaitsevaa kaupunkia. Kotkassa on asukkaita vain hiukan päälle 30.000, kuitenkin kaikki myöntävät, etenkin kotkalaiset, että tämä on erittäin viireä kaupunki. Todistuksia tähän löytyy vaikka kuinka paljon mutta meidän on palstamme tiloissa pidättädyttävä vain muutamiin seikkoihin.

Ex oriente lux — kun tarkastelee Kotkan asemaa kartalla ja vertaa sitä esimerkiksi Turun sijaintiin niin huomaa, että ne ovat aivan samalla leveyspiirillä, mutta idämpänä huomataan sängen suuri ero. Kotka on paljon idempänä, ja tästä ehkä johtuu, että tämä on viireähenkinen pieni kaupunki (ehkäpä siis viireähenkempi kuin Turkuakin, jos otetaan huomioon vain kaupunkilaiset eikä siellä olevia opiskelijoita).

Henkisen elämän pääpaino täällä on viime vuosikymmeninä siirtynyt teatterielämän piiriin, ja hyvällä omallatunnolla voimme mainita, että se on aina vain lisännyt toimintaansa ja pystyy kyllä kilpailemaan suurempienkin kaupunkien kanssa ainakin Molieren esittämisessä, mistä tämän kirjoittajakin on joutunut saamaan täyden vakuuden eräässä yli 100.000 asukasluvun omaavassa suomalaisessa kaupungissa.

Myöskään ei sovi unohtaa kuulua Kotkan Musiikkiopistoa, joka myös on nousut kaupungin piristyessä.

Nimet Pekkanen ja Arijoutsu lienevät jokaiselle bibliofiilille tuttuja, joten heistä voimme vain mainita, että he, etenkin edellinen, antavat teoksissaan Kotkasta oman näkökantansa, Pekkanen eritoten sen arkipäiväelämästä vuosisadan alun vaikeina aikoina.

Henkisistä asioista voimme siirtyä siten materian puolelle. Kuten jokainen tietää Kotka on vielä sangen nuori kaupunki, sehän perustettiin vasta vuonna 1878 vanhan Ruotsinsalmen linnoituskaupungin Krimin sodassa tuhoutuneille paikoille Kymijoen suuhun. Tästä maantieteellisestä asemasta johtuneen ilmeisesti myös se, että Kotkassa on aivan alusta lähtien kukoistanut teollisuuselämä, pääasiassa puuteollisuuden alalla. Tämä teollisuuden haara on pysynyt koko Kotkan lyhyen historian ajan hallitsevana elinkeinona. Runsaasta teollisuudesta johtuen Kotkasta kehittyi hyvin pian satamakaupunki. Satama on nykyisin paisunut Kotkan ylpeydeksi. Mainittakoon vain vaikkapa muistin virkistykseksi, että Kotka

ku silloinkin kun siellä on TYY:n ja TYSS:in stipendiaatteja tai leningradilaisia turisteja, sillä Kotkassa käy joka vuosi enemmän ulkomaalaisia merimiehiä kuin täällä on vakinaisia asukkaita. Merimiehet antavat täten kaupungille eräänlaisen kansainvälisen leiman, jota tapaa Suomessa tuskin muualla.

Sataman merkitys tulee korostetusti esille myös sen sijainnin suhteen, sillä se on aivan keskikaupungin kupeessa, ja kaupungin pääkatu on melkein pälastauslaitureiden jatkona.

Kotkasta puhuttaessa ei missään tapauksessa saa unohtaa Langinkoiven keisarillista kalastusmajaa, jossa viime vuonnakin kävi kolmattakymmentätuhatta turistia.

Kotkan satamaa.

on jo kauan ollut johtava ulkomaankauppasatama. Tästä seikasta jo voidaan päätellä, että hyvin huomattava osa kotkalaisista saa elantonsa joko satamasta tai sitten suurista paperitehtaista ja sahoista.

Sataman vilkkaudesta johtuu, että Kotka pienuudestaan huolimatta on monin verroin kansainvälisempi kuin esim. Tur-

Läheisesti Kotkaan kuuluu myös Ruotsinsalmen meritaistelu, joka käytiin aivan Kotkan vesillä. Kaupungin edustalla sijaitsevalle Elisabethin saarelle (= Varissaari) on nostettu paljonkin silloisessa taistelussa uponneiden laivojen osia ja onpa puhuttu kokonaisen laivan nostamisestakin.

Matti Alho

<p>JALKINEKORJAAMO Sinisalo Hämeenkatu 6</p>	<p>T:mi AINO SÄRVÄ Herkku- ja siirtomaatavaraliike Hämeenkatu 9 - Puh. 13 136</p>
<p>TERVETULOA TUTUSTUMAAN MUOTI-KERTTU Hämeenkatu 6 Opiskelija-alennus</p>	<p>KASTUN LEIPÄMYYMÄLÄ Hämeenkatu 1</p>
<p>KAMPAAMO TÄHTI ★ Loistavia värihuhteluja ★ ★ Hyviä permanentteja ★</p>	<p>KÄSITYÖLIIKE Vivi Palin Hämeenkatu 8 - Puh. 17 030</p>
<p>KEMIKALIO MELITSA Hämeenkatu 4 Puh. 25 705</p>	<p>Paperi- ja leluliike ELISE Hämeenkatu 8 - Puh. 28 695</p>

SAVO-KARJALAINEN OSAKUNTA

Rehtorinpellontie 4. Puh. 30 253

Inspehtori	Prof. Paavo Voipio
Kuraattori	Dos. Bengt Broms
Hallitus	
Emäntä	Ulla Saastamoinen
Isäntä	Matti Pantio
Taloudenhoitaja	Ilmo Ahola
Sihteeri	Ossi Lindqvist
sekä cives	Martti Kokkola
	Seppo Okko
	Heikki Puhakka
Beanihjaajat	Pertti Malin
	Raili Hynninen
	Seppo Rytönen
Urheiluohjaajat	Arvo Ovaskainen
	Asko Ruuskanen
Lehdistösihteeri	Anneli Etholen
Arkistonhoitaja	Marja Knuutinen
Apulaissihteeri	Kirsi-Marja Kurki
Toiminnanohjaaja	Martti Julkunen

